

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 30/2023 (1)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ANTENNA TV», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
«ANTENNA ΛΙΜΙΤΕΔ»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Χρύσως Τσόκκου, Πάνου Κανελλόπουλου και Γαβριήλ Ιωάννου, Μελών.

Η Αντιπρόεδρος της Αρχής, κ. Αγγελική Λαζάρου, ειδοποιήθηκε κανονικά για την συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για επαγγελματικούς λόγους.

Εκ μέρους του Τηλεοπτικού Οργανισμού: ο Δικηγόρος του κ. Γιώργος Βαλιαντής.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (εφεξής «η Αρχή») εξετάζει αυτεπάγγελα τις από μέρους του Τηλεοπτικού Οργανισμού (εφεξής «ο Οργανισμός») πιθανές παραβάσεις του άρθρου 29 (1) και (8) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (εφεξής «ο Νόμος»), και του Κανονισμού 24(2)(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (εφεξής «οι Κανονισμοί»).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

29 (1) Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων τους οι οποίες δύναται να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων διατίθενται μόνο κατά τέτοιον τρόπο που να διασφαλίζει ότι, υπό κανονικές συνθήκες, οι ανήλικοι ούτε τις ακούν ούτε τις βλέπουν.

(8) Για τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) έως (4) προγράμματα, που μεταδίδονται σε μη κωδικοποιημένη μορφή, οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι προηγείται ακουστική προειδοποίηση ή αυτά αναγνωρίζονται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη τη διάρκειά τους.

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

24 (2) Οι πιο κάτω κανόνες ισχύουν στα δελτία ειδήσεων και στις ενημερωτικές εκπομπές. (δ) μετάδοση τυχόν σκηνών ακατάλληλων για ανηλίκους ή που πιθανόν θίγουν τις ευαισθησίες των τηλεθεατών είναι σύντομες και υπάρχει οπτική ή ηχητική προειδοποίηση (λεκτική).

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **12.6.2023**, έθεσε ενώπιον του Οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται –μεταξύ άλλων- και τα εξής:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών από την λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από την λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του Οργανισμού εκτίθενται στα υποστοιχεία **1-3**:

1. Στις **3.3.2023** (ημέρα Παρασκευή, λήξη οικογενειακής ζώνης στις **22:00**), μεταξύ των ωρών **20:10 - 21:20**, στο **Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων** του Οργανισμού, μεταδόθηκε **ρεπορτάζ για την ταινία «Ο Εξορκιστής του Πάπα»**. Στο πλαίσιο του ρεπορτάζ, μεταδόθηκε οπτικοακουστικό υλικό το οποίο δύναται να βλάψει την σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, κατά τέτοιον τρόπο που να διασφαλίζεται ότι, υπό κανονικές συνθήκες, οι ανήλικοι ούτε το ακούν ούτε το βλέπουν, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στο πλαίσιο του πιο πάνω Δελτίου Ειδήσεων μεταδόθηκαν, μεταξύ των ωρών 20:57 - 21:00, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Νικήτας Κυριάκου: *Συνομοσίες αλλά και μυστικά του Βατικανού επιχειρεί να αποκαλύψει ο Russell Crowe στην ταινία του «Ο Εξορκιστής του Πάπα», η οποία αναμένεται να κυκλοφορήσει στις αίθουσες τον Απρίλιο.*

Ακολουθεί ρεπορτάζ της Μαριέττας Ευαγγελοπούλου στο πλαίσιο του οποίου μεταδόθηκαν αποσπάσματα από trailer της εν λόγω ταινίας. Μεταξύ άλλων, μεταδόθηκαν τα εξής:

Εκφωνήτρια: *Ο Russell Crowe σε ρόλο εξορκιστή.*

-Πατέρα Γκάμπριελ Αμόρθ ... Τη νύχτα της 4ης Ιουλίου ... τελέσατε έναν εξορκισμό ...

Ταυτόχρονα μεταδόθηκε, μεταξύ άλλων, πλάνο στο οποίο ο πρωταγωνιστής της ταινίας πάτερ Αμόρθ παρακολουθεί γυναίκα να σηκώνει τα χέρια της και να πηδάει / πέφτει από κτήριο στο κενό.

Εκφωνήτρια: *Ο πάτερ Αμόρθ αναλαμβάνει μία δύσκολη υπόθεση εξορκισμού σε ένα νεαρό αγόρι, το οποίο έχει καταληφθεί από έναν αρχαίο δαίμονα.*

-Εάν έχετε πρόβλημα μαζί μου απευθυνθείτε στο αφεντικό μου ... τον Πάπα.

-Υπάρχει μια περίπτωση που χρειάζεται την προσοχή σου.

-Ό,τι κάνεις, τα κάνεις επειδή σου το επιτρέπει ο Θεός.

-Επιτρέπει και αυτό; (Την συγκεκριμένη φράση λέει αγόρι το οποίο φέρει εκδορές στο πρόσωπο και μιλάει με φωνή που παραπέμπει σε δαίμονα).

Εκφωνήτρια: *Στην πορεία αποκαλύπτει μία συνομοσία αιώνων, που το Βατικανό προσπάθησε να κρατήσει κρυφή.*

Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω μεταδόθηκαν –μεταξύ άλλων- πλάνο στα οποία:

Διακρίνεται η γυναίκα η οποία έχει πηδήξει στο κενό, ξαπλωμένη στο έδαφος·

Προβάλλονται τα μάτια του αγοριού να αλλάζουν, τα οποία παραπέμπουν σε μάτια δαίμονα·

Το αγόρι βρυχάται και γυναίκα η οποία στέκεται κοντά στο κρεβάτι που είναι ξαπλωμένο, εκτοξεύεται με δύναμη και τσιρίζοντας στον αέρα. Η γυναίκα πέφτει με την πλάτη πάνω σε

καθρέφτη που κρέμεται σε τοίχο. Ο καθρέφτης σπάει. Η γυναίκα αιωρείται και κρατάει με τα χέρια της τον λαιμό της. Δείχνει να πονάει·

Το αγόρι βρυχάται ξανά. Άντρας εκτοξεύεται με δύναμη στον αέρα και καταλήγει με την πλάτη πάνω σε έπιπλο που βρίσκεται στον χώρο, το οποίο σπάει από την σύγκρουση. Ο άντρας καταλήγει -εν τέλει- στο έδαφος.

-Πρόσεχε υπάρχουν μυστικά θαμμένα εκεί.

-Είναι η σφραγίδα του Βατικανού.

-Η Εκκλησία έχει αντιμετωπίσει αυτόν τον δαίμονα και στο παρελθόν. Το Βατικανό τα κάλυψε, πρέπει να μάθουμε το γιατί.

Εκφωνήτρια: *Την σκηνοθεσία της ταινίας υπογράφει ο Julius Avery ενώ το σενάριο συνυπογράφει ο Ελληνοαμερικανός Evan Spiliotopoulos.*

-Φαντάσου τι θα συμβεί εάν ο δαίμονας καταλάβει την ψυχή του εξορκιστή του Πάπα.

Ταυτόχρονα με τα πιο πάνω μεταδόθηκαν –μεταξύ άλλων- πλάνα στα οποία διακρίνονται κρανία σε σκοτεινό λάκκο, σκελετός καθισμένος σε θρόνο, έκρηξη, φωτιές και άλλα.

Το ρεπορτάζ πλαισιώνεται από διαφορά ηχητικά εφέ. Σχεδόν καθ' όλη την διάρκεια του ρεπορτάζ αναγράφεται στο κάτω μέρος της οθόνης «Ο ΡΑΣΕΛ ΚΡΟΥΥ ΣΕ ΡΟΛΟ "ΕΞΟΡΚΙΣΤΗ"».

2. Στις 3.3.2023 (ημέρα Παρασκευή, λήξη οικογενειακής ζώνης στις 22:00), μεταξύ των ωρών 20:10 - 21:20, στο Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων του Οργανισμού, μεταδόθηκε ρεπορτάζ για την ταινία «Ο Εξορκιστής του Πάπα». Στο πλαίσιο του ρεπορτάζ, μεταδόθηκε οπτικοακουστικό υλικό το οποίο δύναται να βλάψει την σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζεται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη την διάρκειά του, κατά παράβαση του άρθρου 29(8) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις 3.3.2023 (ημέρα Παρασκευή, λήξη οικογενειακής ζώνης στις 22:00), μεταξύ των ωρών 20:10 - 21:20, στο Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων του Οργανισμού, μεταδόθηκε ρεπορτάζ για την ταινία «Ο Εξορκιστής του Πάπα». Στο πλαίσιο του ρεπορτάζ μεταδόθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους, χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του Κανονισμού 24(2)(δ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο Οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του, κ. Γιώργου Βαλιαντή (Λ. Παπαφιλίππου & Σια ΔΕΠΕ), ημερομ. 12.6.2023, ενημέρωσε την Αρχή ότι θα υποβάλει εξηγήσεις,

παραστάσεις και/ή θέσεις προσωπικώς και ζήτησε να επιθεωρήσει τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **16.6.2023**, έκανε δεκτό το αίτημα του Οργανισμού και στις **22.6.2023** η Δικηγόρος του Οργανισμού, κ. Κατερίνα Αθηαίνιτη, επιθεώρησε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **20.11.2023**, κάλεσε τον Δικηγόρο του Οργανισμού να παραστεί στη συνεδρία της, ημερομ. 29.11.2023, για να υποβάλει παραστάσεις και/ή θέσεις προσωπικώς.

Ο Δικηγόρος του Οργανισμού, κ. Γιώργος Βαλιαντής, με ηλεκτρονικό του μήνυμα, ημερομ. **27.11.2023**, ζήτησε αναβολή της υπόθεσης.

Η Αρχή, στη συνεδρία της ημερομ. **29.11.2023**, έκανε δεκτό του αίτημα του Οργανισμού, ημερομ. 27.11.2023.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **5.12.2023**, κάλεσε τον Δικηγόρο του Οργανισμού να παραστεί στη συνεδρία της, ημερομ. 20.12.2023, για να υποβάλει παραστάσεις και/ή θέσεις προσωπικώς.

Με ηλεκτρονικό μήνυμα της κ. Χριστιάνας Στυλιανού, ημερομ. **20.12.2023**, ο Δικηγόρος του Οργανισμού ζήτησε δεύτερη αναβολή της υπόθεσης.

Η Αρχή, στη συνεδρία της ημερομ. **20.12.2023**, έκανε δεκτό του αίτημα του Οργανισμού, ημερομ. 20.12.2023.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **18.1.2024**, κάλεσε τον Δικηγόρο του Οργανισμού να παραστεί στη συνεδρία της, ημερομ. 31.1.2024, για να υποβάλει παραστάσεις και/ή θέσεις προσωπικώς.

Στη συνεδρία της Αρχής, ημερομ. **31.1.2024**, παρέστη, εκ μέρους του Οργανισμού, ο Δικηγόρος του κ. Γιώργος Βαλιαντής.

Κατά την εξέταση της υπόθεσης, ο κ. Βαλιαντής υπέβαλε προσωπικώς εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή θέσεις, όπως αυτές καταγράφονται και στο γραπτό υπόμνημα του Οργανισμού, το οποίο κατέθεσε ιδιοχείρως στην Αρχή, μετά την ολοκλήρωση των προφορικών του θέσεων. Αντίγραφο του υπομνήματος του Οργανισμού, ημερομ. **22.11.2023**, επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των πιο πάνω θέσεων του Οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του επίμαχου Κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων κρίνουμε ότι:

Στις **3.3.2023 (ημέρα Παρασκευή, λήξη οικογενειακής ζώνης στις 22:00)**, μεταξύ των ωρών **20:10 - 21:20**, στο **Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων** του Οργανισμού, μεταδόθηκε **ρεπορτάζ για την ταινία «Ο Εξορκιστής του Πάπα»**. Στο πλαίσιο του ρεπορτάζ μεταδόθηκε οπτικοακουστικό υλικό το οποίο δύναται να βλάψει την σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, χωρίς να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα, κατά τέτοιον τρόπο που να διασφαλίζεται ότι, υπό κανονικές συνθήκες, οι ανήλικοι ούτε το ακούν ούτε το βλέπουν, κατά παράβαση του **άρθρου 29(1)** του Νόμου (**υποστοιχείο 1**), χωρίς να προηγηθεί ακουστική προειδοποίηση ή να αναγνωρίζεται από την παρουσία ενός οπτικού συμβόλου καθ' όλη την διάρκειά του, κατά παράβαση του **άρθρου 29(8)** του Νόμου (**υποστοιχείο 2**) και μεταδόθηκαν σκηνές ακατάλληλες για ανηλίκους, χωρίς να υπάρχει οπτική ή ηχητική (λεκτική) προειδοποίηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 24(2)(δ)** των Κανονισμών (**υποστοιχείο 3**).

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. **3-4** της παρούσας).

Σε ό,τι αφορά στους προφορικούς και γραπτούς ισχυρισμούς ή/και θέσεις του Οργανισμού, ημερομ. 31.1.2024 και 22.11.2023, η Αρχή τοποθετείται ως ακολούθως:

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς του Οργανισμού ότι το επίμαχο ρεπορτάζ ήταν παραγωγή του «ANTENNA ΕΛΛΑΔΟΣ», ότι «περιλήφθηκε την τελευταία στιγμή στον Οδηγό Δελτίου» του Οργανισμού και ότι ο υπεύθυνος Παραγωγός του Οργανισμού δεν υποψιάστηκε ή/και αντιλήφθηκε την ανάγκη να δοθεί προειδοποίηση πριν την μετάδοση του συγκεκριμένου ρεπορτάζ, η Αρχή επισημαίνει στον Οργανισμό ότι οι πιο πάνω ισχυρισμοί και/ή θέσεις του δεν δικαιολογούν ή/και αναιρούν τις παραβάσεις της υπόθεσης.

Η Αρχή υπενθυμίζει στον Οργανισμό ότι έχει την συντακτική ευθύνη για όλα τα προγράμματα που μεταδίδει, είτε πρόκειται για δικές του παραγωγές είτε παραγωγές τρίτων, ως επίσης και την υποχρέωση να διασφαλίζει ότι προηγείται προειδοποίηση στις περιπτώσεις μετάδοσης οπτικοακουστικού υλικού που δύναται να βλάψει την σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, ώστε οι ανήλικοι να απομακρύνονται έγκαιρα από τους τηλεοπτικούς δέκτες.

Η Αρχή παραπέμπει τον Οργανισμό στα γεγονότα της υπόθεσης (βλ. υποστοιχείο 1), απλή ανάγνωση των οποίων επιβεβαιώνει ότι ήταν απαραίτητη η προειδοποίηση του τηλεοπτικού κοινού από τον Οργανισμό, πριν την μετάδοση του επίμαχου ρεπορτάζ του.

Η Αρχή λαμβάνει υπόψη την παραδοχή του Οργανισμού ως προς τις παραβάσεις της υπόθεσης, ως επίσης και το σύνολο των ενεργειών του Οργανισμού που αποσκοπούν στην αποφυγή ίδιων ή/και παρόμοιων παραβάσεων στο μέλλον.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 29 (1) και (8)** του Νόμου και του **Κανονισμού 24(2)(δ)** των Κανονισμών.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων του Οργανισμού, αποφασίζει να επιβάλει στον Οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **3.3.2023**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του άρθρου **29(1)** του Νόμου (υποστοιχείο 1), την κύρωση της **Προειδοποίησης**.
- Για την παράβαση του άρθρου **29(8)** του Νόμου (υποστοιχείο 2) και την παράβαση του Κανονισμού **24(2)(δ)** των Κανονισμών (υποστοιχείο 3), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και των συστατικών στοιχείων των παραβάσεων με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει επιβληθεί κύρωση.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.